

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

**Ректор Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
_____ проф. Лазаренко Н. І.
“ ____ ” _____ 2019 р.**

ПРОГРАМА І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

додаткового вступного випробування

з основ педагогіки зі вступом до спеціальності

для вступу на ОС бакалавра

(на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст)

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 013 Початкова освіта

Голова фахової
атестаційної комісії

Казьмірчук Н.С., канд. пед.
наук, доцент кафедри
дошкільної та початкової
освіти

Вінниця – 2019

Укладачі:

Кіт Г.Г., кандидат педагогічних наук, декан факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Любчак Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

ВСТУП

Програма вступного випробування з основ педагогіки зі вступом до спеціальності укладена для осіб, які вступають на навчання за освітньо-професійними програмами підготовки бакалаврів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 "Початкова освіта".

До участі у вступному випробуванні допускаються особи, які завершили навчання та здобули диплом молодшого спеціаліста зі спеціальностей, які не пов'язані з педагогічним фахом.

Програма вступного випробування спрямована на діагностику рівня сформованості внутрішньої мотивації, професійної спрямованості, педагогічних знань та основних умінь вступника з навчальної дисципліни "Основи педагогіки зі вступом до спеціальності".

Вступні випробування проводяться у формі тестових завдань, за результатами виконання яких комісія приймає рішення про допуск (не допуск) вступника до складу абітурієнтів на навчання за спеціальністю 013 "Початкова освіта".

Метою вступного випробування з основ педагогіки зі вступом до спеціальності є перевірка ступеня розуміння вступниками перспектив та шляхів оволодіння професійною діяльністю вчителя початкової школи, теоретичних основ педагогіки, а також визначення рівня сформованості елементарних умінь ефективно вирішувати типові завдання та виконувати професійну діяльність в умовах сучасної школи I ступеня.

Критерії оцінювання відповіді вступника

В оцінці теоретичних знань вступників враховуються такі позиції: достатність обсягу знань; обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами, фактами, педагогічними явищами; рівень володіння психолого-педагогічною теорією і логікою міркувань; рівень здійснення мислительних операцій – аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення.

Допускається	Розуміє значення педагогічної праці як особливого виду суспільно-корисної діяльності. Чітко визначає функції, права та обов'язки діяльності вчителя початкової школи. Розуміє психолого-педагогічні особливості дітей молодшого шкільного віку, принципи, методи, форми навчання і виховання учнів. Дає правильну відповідь на 25 і більше тестових завдань з основ педагогіки зі вступом до спеціальності з 50 можливих.
Не допускається	Вступник демонструє поверхнєве розуміння специфіки, змісту та завдань педагогічної професії, основних вимог до діяльності вчителя початкової школи. Не орієнтується у специфіці педагогічної діяльності та обов'язках педагога.

	Не розуміє психолого-педагогічних особливостей дітей молодшого шкільного віку. Не може визначити методів та форм навчально-виховної роботи з учнями молодшого шкільного віку. Дає правильну відповідь менше, ніж на 25 тестових завдань з основ педагогіки зі вступом до спеціальності з 50 можливих.
--	---

**Перелік питань
з "Основ педагогіки зі вступом до спеціальності"
для вступу на навчання за спеціальністю 013 "Початкова освіта"
освітнього ступеня "бакалавр"**

1. Педагогічна праця як особливий вид суспільно-корисної діяльності, її характеристика.
2. Роль педагога у суспільному розвитку.
3. Основні функції діяльності педагога. Функції діяльності вчителя початкової школи.
4. Основні вимоги до особистості сучасного педагога. Компоненти педагогічної майстерності.
5. Професійна етика і педагогічний такт у професійній діяльності вихователя.
6. Особистісні якості вчителя початкової школи. Професійні протипоказання.
7. Наукова організація праці вчителя початкових класів.
8. Права та обов'язки вчителя. Труднощі педагогічної діяльності.
9. Складові професійно-особистісного самовдосконалення.
10. Особливості педагогічного спілкування. Стили спілкування педагога з вихованцями (авторитарний, демократичний, ліберальний, гнучкий).
11. Система освіти і виховання в Україні, її структура.
12. Система вищої педагогічної освіти в Україні.
13. Сучасний студент педагогічного вузу, організація його навчальної діяльності.
14. Місце початкової школи в структурі системи освіти України.
15. Основні завдання початкової освіти. Принципи, на яких ґрунтується сучасна освіта.
16. Професійний ідеал і професіограма вчителя початкової школи.
17. Педагогіка як наука про виховання. Предмет і основні категорії педагогіки.
18. Завдання та актуальні проблеми педагогіки на сучасному етапі.
19. Джерела розвитку педагогіки.
20. Зв'язок педагогіки з іншими галузями знань.

21. Порівняльна характеристика авторитарної та гуманної педагогіки. Видатні педагоги-гуманісти.
22. Значення мети виховання в педагогіці.
23. Мета освіти і виховання в Україні. Мета і завдання виховання дітей молодшого шкільного віку.
24. Сутність комплексного підходу до виховання.
25. Напрями виховання, їх діалектична єдність і взаємозв'язок.
26. Поняття про особистість, її розвиток, формування і виховання.
27. Сучасні наукові уявлення про фактори формування особистості.
28. Вікова періодизація в педагогіці. Основні етапи розвитку особистості, їх характеристика.
29. Психолого-педагогічна характеристика учня молодшого шкільного віку.
30. Специфіка навчально-виховної взаємодії з дітьми молодшого шкільного віку.
31. Виховання як цілеспрямований процес формування особистості, його особливості, закономірності та рушійні сили.
32. Принципи виховання (зв'язок виховання з життям; виховання працею; виховання в колективі, для колективу і через колектив; системності, послідовності й наступності у вихованні; єдність педагогічних вимог школи, сім'ї і громадськості; індивідуальний підхід у вихованні тощо).
33. Принципи національного виховання (етнізація виховного процесу; культуровідповідність, природовідповідність виховання; гуманізація та демократизація виховного процесу; безперервність виховання).
34. Сутність національного виховання як цілісної системи, його завдання, зміст та засоби.
35. Розумове виховання дітей. Шляхи і засоби розв'язання завдань розумового виховання учнів молодшого шкільного віку.
36. Зміст та завдання морального виховання дітей. Засоби формування моральних якостей вихованців.
37. Сутність патріотичного виховання дітей. Завдання інтернаціонального виховання.
38. Трудове виховання в системі всебічного гармонійного розвитку особистості. Завдання трудового виховання сучасних школярів.
39. Особливості трудової діяльності учнів. Види праці дітей.
40. Зміст та завдання естетичного виховання дітей. Засоби естетичного виховання молодших школярів.
41. Природа як засіб морального, естетичного та ін. розвитку дітей молодшого шкільного віку.
42. Зміст та завдання фізичного виховання дітей. Шляхи фізичного виховання особистості.
43. Фізичний розвиток і фізичне виховання. Засоби фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.

44. Нові напрямки виховання особистості (екологічне, економічне, фінансове, громадянське, правове, статеве).
45. Критерії та показники рівня вихованості особистості.
46. Роль сім'ї у вихованні дітей молодшого шкільного віку. Основні функції сучасної сім'ї.
47. Взаємозв'язок сім'ї і школи у вихованні дітей. Форми роботи вчителя з сім'єю.
48. Типові помилки виховання дітей молодшого шкільного віку в умовах сім'ї.
49. Методи виховання.
50. Педагогічні умови ефективного використання методів заохочення і покарання у вихованні дітей дошкільного віку.

Література

Нормативні документи, програми

1. Державна національна програма "Освіта" (Україна ХХІ століття). – К.: Райдуга, 1994. – 62 с.
2. Державна програма "Вчитель" // Директор школи. – 2002. – № 23-24 (червень). – С. 3-23.
3. Державний стандарт початкової загальної освіти (Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462).
4. Декларація прав дитини // Відродження. – 1999. – № 1. – С. 18.
5. Закон України "Про вищу освіту" // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 37-38.
6. Закон України "Про освіту". – К.: Генеза, 1996. – 36 с.
7. Збірник документів МОН України з початкової освіти / Упоряд. Л.Щербакова. – К: Вид. дім "Шкіл. Світ": Вид. Л.Галіцина, 2005. – 128 с. – (Б-ка "Шк. Світу").
8. Концепція педагогічної освіти. – К.: Либідь, 1991.
9. Національна доктрина розвитку освіти. – К., 2002. – 24 с.
10. Положення про загальноосвітні навчальні заклади // Все для вчителя. – 2000. – № 16.

Підручники та посібники

1. Барбашова І.А. Загальні основи педагогіки: Навч. посібник. – Бердянськ: Видавництво Ткачук О.В., 2009. – 197 с.
2. Вишневецький О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: Навч. посіб. – 3-тє вид., доопрац. і доп. – К.: Знання, 2008. – 566 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Вид. центр "Академія", 2001. – 576 с.
4. Вступ до спеціальності: Навчально-методичний посібник для студентів педагогічних закладів освіти / За ред. Н.І. Лювець. – Ніжин : Вид-во НДПУ, 2003. – 89с.

5. Гончаренко С. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
6. Зайченко І.В. Педагогіка: Навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. – К.: Освіта України, 2006. – 528 с.
7. Кузьмінський А. І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. – К.: Знання, 2007. – 447 с.
8. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії: Вступ до спеціальності: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.
9. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: Навч. посіб. – 5-е вид. перероб. та доп. – К., 2007. – 656 с.
10. Педагогіка: Навч. посіб. для студ. вищих пед. навч. закл. / В.М. Галузяк, М.І. Сметанський, В.І. Шахов. – 4-е вид. випр. та доп. – Вінниця: ДП “Державна картографічна фабрика”, 2007. – 400 с.
11. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад. А.І.Кузьмінський, В.Л.Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 700 с. – (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).
12. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / М.М.Фіцула. – Вид. 3-тє, перероб. і доп. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 168 с.
13. Фіцула М.М. Педагогіка: Навч. посібник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К.: Академвидав, 2006. – 559 с. – (Альма-матер).